

İnternet, Üniversiteler, Değişim

Büyük ve erişilmez olan dağlar, yerlerini bilgi odaklı küçük ekip tepeciklerinin yaratıcılıklarına bırakıyor... *Prof. Dr. Yavuz Odabaşı* , Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi; *Prof. Dr. H. Ferhan Odabaşı* ,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, fodabasi@anadolu.edu.tr

17 Temmuz tarihli Referans gazetesinde **David Judson** 'ın köşesinde aktardığı haber ve yorum, üzerinde düşünmeyi hak ediyor. Yorumda, elit okul tekelinin kırılması konusunda A.B.D.'de yapılan son araştırmalardan birinin sonuçları özetlenmiş.

Araştırma, "Elit üniversiteler rekabetçiliklerini kaybediyor mu?" başlığını taşıyor ve Michigan ve Harvard üniversitesinden araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiş (www.nber.org/papers/w12245). Buna göre A.B.D.'de 1970'lerde geçerli olan elitizm kavramı, 1980'lerde önemini kaybetmeye başlamış ve 1990'lardan bu güne ise etkisi kalmamış. Bir diğer önemli vurgu ise, kültürel boyutta verimli olmayan akademisyenlerin sistemde var olduklarında, diğerlerini üretkenlik konusunda olumsuz etkilemeleri.

Üniversitelerimizin yapılanmaları konusunda yükseköğretim stratejisi taslağının hazırlanmasında, biz Türk akademisyenlerinin de bu konularda yansıtma yapabilmelerini sağlayacağını düşündüğümüz bu çalışmada, üniversitelerdeki büyük dönüşüm ve değişimin nedenleri olarak şunlar gösterilmekte:

- * Üniversiteler fiziksel bir mekân olmaktan çıkıyor. Bunun en önemli nedeni ise İnternet ve bilgi teknolojilerindeki ilerleme, gelişme ve yaygınlaşmalar. Uzaktan işbirliğinin kolaylaşması artması, hem maliyet hem de teknik olarak olanaklı hale geldi. Artık, araştırma yapıldığı yerde fiziksel olarak bulunma ve etkileşim önemini kaybediyor. Böyle bir gelişmenin sonucunda, ortak yapılan çalışmalar çoğalmaya başlıyor.
- * Önemli bir diğer neden ise, yüz yüze iletişim ihtiyacının ortadan kalkması sonucu, elit üniversitelerin en büyük üstünlüğü olan, en iyi öğretim üyesini elinde tutma üstünlüğünün hızla ortadan kaybolması. Artık en iyi hoca istenilen koşullar karşılığında sınıfınızda, laboratuvarınızda, büronuzdadır...

Üniversite, kendisi için en iyi insanı ararken, insanların da kendileri için en iyi ve en uygun üniversiteyi arayacakları çok açık biçimde bilinmektedir. Bu ikili yapı, üniversitelerin etkileşimlerini, etkilerini aşağıya ya da yukarıya doğru oynatabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, öğretim üyeleri için dört durum söz konusu.

1. Deneyimli profesörler kendilerini "huzurlu bir şekilde" emekliliğe hazırlayacak daha az rekabetçi yükseköğretim kurumlarına yöneliyor. Sonuçta, gidilen kurumdaki çıktılar da bu durumdan olumsuz biçimde etkilenip huzur ve rahvet gösterebiliyor.
2. Genç araştırmacılarından sürekli bir artan performans beklendiği için, daha kolay şartların olduğu yükseköğretim kurumlarına doğru kayıyor. Gidilen kurumdaki performans olumsuz biçimde etkileniyor.
3. Üniversiteler, çok üstün nitelikli beyinler için iyi bir ortam hazırladıklarında, elit okulların etkisini azaltıyor. Nitekim ülkemizde yıllardır hüküm süren üstünlüklerin öğrencilere verilen bilgisayarlar, öğretim üyelerine sağlanan araştırma olanaklarıyla dönüşüme uğradığı biliniyor.
4. Elit üniversitelerde çalışanların daha ileriye gidebileceği bir yer olmayınca doyunluk sonucu güdülenme azalmaya başlıyor. Dolayısı ile sistem olumsuz etkileniyor..

Araştırmanın sonucuna göre tüm bu değişimdeki ana etken, "internet" devrimi ya da genel olarak "bilgi teknolojisi"dir. Bu değişimin, ülkeleri ve şirketleri de etkileyeceği beklenmektedir. Teknolojide öncü ve lider olan ülkeler, bölgeler, şirketler rekabetçi üstünlüklerini sürdürmede zorluklarla karşılaşmakta. Küresel dünya, bilgi teknolojilerindeki gelişmelere, hızlı, kolayca ve düşük maliyetlerle erişebilmeyi sağlamakta.

UZAKLIKLARIN YAKINLAŞMASI

Ülkemizde de üniversitelerde, küresel oyuncu olacak bir yapılanma ile küresel evrime ayak uydurmaya yönelik değişim şart görünüyor. Geleceğin dünyasında, söz sahibi olmak ve rekabetçi konuma gelmek isteyen ülkemiz açısından, sözünü ettiğimiz araştırma ve sonuçları çok önemli ipuçları veriyor. Ülkeler, bölgeler ve üniversiteler arasındaki büyük farklar ve engeller ortadan kalkıyor, varolan uçurumlar kapanıyor, koşullar eşitlenmeye doğru hızla ilerliyor. Araştırmalarda ve eğitimde "coğrafyadan bağımsız" ya da "mekândan bağımsız" olarak adlandırılacak bir yapılanmayla, ucuz ve hızlı biçimde, verimlilik ve etkinlik sağlanabiliyor.

Bu yeni küresel dalgada, bilgiyi edinme ve saklama eğiliminin bir üstünlük olmadığı çok açık. Ülkemizde de fark edilen ve birbirinden habersizce yapılmakta olan çabaların bir bütünlük içerisinde etkileşimli biçimde yapılması büyük fırsatların yaratılmasını sağlayacaktır. Eğitim ve araştırmalarda, sadece insan kaynaklarındaki hareketlilikler değil, eş zamanda araştırmacılığın ve bilginin de paylaşılması konusunda projelere büyük ihtiyacımız var. Daha önce fırsat olmayan yaratıcılık, yenilikçilik gibi hemen hemen herşey birer fırsat olabilme olanağını taşıyor. Bilgiye erişimin kolaylaşması, bundan katma değeri yüksek yenilikler üretebilmeyi gerekli kılıyor rekabet için. Kısaca, büyük ve erişilmez olan dağlar, yerlerini bilgi odaklı küçük ekip tepeciklerinin yaratıcılıklarına bırakıyor.

-- eHaberci --

-- Gizle --

Yeniden

[\[BU BELGENİN ANA SAYFASINA GECİS\]](#)

Garildi 1.0 [Aybim Bilgisayar Tic. Ltd.](#) tarafından hazırlanmıştır. Yorum ve Önerileriniz için : garildi@yore.com.tr